

Malmö stad

Miljöförvaltningen

Tjänsteskrivelse

Datum: 2026-08-28

Vår referens:

Linnea Folkesson Utredare

Epost:

linnea.folkesson@malmo.se

Diarienummer:

MN-2026-7274

Remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet - Vägen mot utfasning (SOU 2026:33)

Sammanfattning

Utredningens övergripande uppgift har varit att föreslå styrmedel för att fasa ut fossila bränslen ur de sektorer som omfattas av EU:s ansvarsfördelningsförordning (ESR). Utfasningen ska ske i den takt som krävs för att Sverige ska kunna nå det långsiktiga klimatmålet till 2045 och uppfylla sina klimatåtaganden gentemot EU. Arbetet ska bedrivas på ett kostnadseffektivt och samhällsekonomiskt effektivt sätt. Utredningen ska säkerställa att klimatåtagandena kan nås utan att hushåll och näringsliv drabbas av orimligt höga kostnader. Utfasningen av fossila bränslen ska också ske på ett säkert och acceptabelt sätt. Sveriges och näringslivets konkurrenskraft ska kunna bibehållas och stärkas. Förslagen ska samtidigt undvika hämmande regelverk och skadliga effekter för olika delar av landet eller samhället. Miljöförvaltningen bedömer att utredningen generellt är väl underbyggd. Förslagen bedöms i stort bidra till utredningens syfte att identifiera styrmedel som gör det möjligt för Sverige att nå sina klimatpolitiska åtaganden gentemot EU.

Förslag till beslut

Miljönämnden föreslås besluta

1. Miljönämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande.
2. Miljönämnden justerar paragrafen omedelbart.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2026-08-28
- Förslag till yttrande, daterat 2026-08-28
- Remiss från Regeringskansliet om betänkandet Vägen mot utfasning (SOU 2026:33)

Beslutsplanering

Miljönämnden 2026-09-30

Beslutet skickas till

Svaret, ställt till kommunstyrelsen, skickas till registrera.stk@malmo.se senast 2026-09-30

Handläggande tjänsteperson på stadskontoret är Frida de Oliveira.

Ärendet

Kommunstyrelsen översänt *Remiss Klimat- och näringslivsdepartementet - Vägen mot utfasning (SOU 2026:33) - STK-2026-1068* till bland annat miljönämnden för

samråd. Svar önskas senast 2026-09-23, men anstånd har begärts och meddelats så att svar ska lämnas direkt efter miljönämndens sammanträde 2026-09-30.

Utredningen har haft i uppdrag att föreslå styrmedel för att fasa ut fossila bränslen i de sektorer som omfattas av EU:s ansvarsfördelningsförordning (ESR). Syftet är att nå Sveriges klimatmål till 2045 och uppfylla EU:s klimatåtaganden till 2030. Styrmedlen ska vara kostnadseffektivt och samhällsekonomiskt effektivt och hushåll och näringsliv ska inte drabbas av orimligt höga kostnader, samtidigt ska Sveriges och näringslivets konkurrenskraft kunna bibehållas och stärkas.

Uppdraget omfattar även att analysera behovet av Sveriges nuvarande miljöklassning av drivmedel och om pumplagen (2005:1248) är ändamålsenlig för att styra mot nollutsläpp i transportsektorn. Därutöver skulle utredningen föreslå hur konsumenter och företag kan kompenseras fullt ut för ökade drivmedelskostnader.

Utredningen har lagt flera förslag på styrmedel. Förslagen utgör tillsammans en helhet och är ofta beroende av varandra, de återfinns inom kategorierna; 1. uppdaterad reduktionsplikt 2. ökad elektrifiering i närtid 3. accepterad och trygg omställning 4. Anpassad och effektiv energibeskattnig.

Bland de förslag som lyfts fram som särskilt viktiga finns en successiv höjning av reduktionsplikten från 2028, höjd skatt på bensin och diesel samt en sänkt malusgräns för lätta fordon. Malusperioden föreslås samtidigt förlängas till fem år. Därutöver föreslås en förlängning av klimatpremierna för tunga lastbilar och arbetsmaskiner samt en sänkning av energiskatten på el.

En successiv övergång till elfordon och förnybara drivmedel framhålls som de två viktigaste styrmedlen. Dessa bedöms behöva ske parallellt då Sverige inte kommer hinna genomföra en tillräcklig elektrifiering av fordonsflottan och för att nå sitt ESR-åtagande till 2030 utan betydande samhällsekonomiska kostnader. Däremot behöver elektrifieringen öka redan nu för att uppnå det långsiktiga klimatmålet till 2045. Utredningen föreslår att reduktionsplikten höjs från 2028 och därefter ökas successivt till 25 procent 2030 för både bensin och diesel. Efter 2030 föreslås reduktionspliktens fortsätta stiga ytterligare. För att minska risken för höga drivmedelskostnader föreslås flera regleringsmekanismer inom reduktionsplikten, bland annat ett takpris på förnybara drivmedel och tillfälliga undantag vid allvarliga marknadsstörningar.

Utredningen bedömer övergripande att förutsättningarna för att nå ESR-åtagandet och en utfasning av fossila drivmedel, utan det orsakar problem för hushållen eller näringslivets konkurrenskraft, är goda. De föreslagna styrmedlen

bedöms av utredningen leda till att avståndet till punktmålet 2030 minskar på ett betydande vis.

Konsekvensbeskrivning

Miljöförvaltningen bedömer att utredningen Vägen mot utfasning har gjort relevanta konsekvensbeskrivningar.

Miljöförvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen stödjer utredningens huvudsakliga inriktning. Nationella styrmedel för både elektrifiering och förnybara drivmedel behövs för att påskynda utfasningen av fossila bränslen, nå Sveriges EU-åtagande och nationella klimatmål samt stärker Malmös möjligheter att nå stadens lokala klimatmål. Förvaltningen saknar styrmedel för ökad gång, cykel och kollektivtrafik från utredningen, att främja dessa transportslag ger även andra positiva samhällseffekter.

Miljöförvaltningen ser positivt på en ökning av reduktionsplikten införs skyndsamt eftersom det är ett styrmedel som i närtid kan medföra minskningar av utsläpp från vägtrafik. Även den föreslagna översynen av regleringsmekanismer kopplat till reduktionsplikten välkomnas men det behövs förtydligas exempelvis vilka allvarliga marknadsstörning som ska kunna ge undantag för styrmedlet. Generellt behöver de styrmedel som föreslås vara långsiktiga och förutsägbara för att de ska kunna driva investeringar, teknikutveckling, innovation och näringslivets möjligheter att genomföra omställningen.

Miljöförvaltningen är positivt inställd till ansatsen att öka elektrifieringen av fordonsflottan i närtid, liksom för arbetsmaskiner. Miljöförvaltningen hade önskat en översyn av elbilspremien, som med dagens utformning inte går att söka för malmöbor, samtidigt som vi kan konstatera att andelen nya elbilar är lägre i Malmö än de andra storstäderna. Förvaltningen hade även önskat en bredare ansats kring omställningen av fordonsflottan för godstrafik och arbetsmaskiner, där vi ser att fler fossilfria tekniker än elektrifiering bör främjas.

Utredningen föreslår även att höja anslagen till energi- och klimatrådgivningens uppsökande rådgivning, vilket är något som Miljöförvaltningen ställer sig positivt till. Stadens tidigare erfarenheter har visat ett stort intresse och informationsbehov kring kunskap om ny teknik, ekonomiska bidrag och laddningsmöjligheter och vill lyfta att det särskilt gäller flerbostadshus.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Avdelningschef